

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 2 stycznia 2020 r.

Pozycja 2

POSTANOWIENIE

z dnia 15 października 2019 r.

Sygn. akt Ts 33/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych – przewodniczący i sprawozdawca
Andrzej Zielonacki
Mariusz Muszyński,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 5 czerwca 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej G.K.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej z 20 lutego 2018 r. (data nadania) G.K. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność art. 70 § 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 i poz. 848, ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 9 listopada 2010 r. do dnia 15 października 2013 r. w zakresie, w jakim może stanowić podstawę do zawieszenia biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe w sytuacji, gdy przypisywany sprawcy czyn nie jest przestępstwem lub wykroczeniem skarbowym z powodu niemożności wypełnienia znamion czynu przestępnego lub niewypełnienia znamion czynu przestępnego, z art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Skarżąca uważa, że kwestionowany przepis uzależnia ochronę własności i innych praw majątkowych podatnika od arbitralnych i niezgodnych z prawem działań organów władzy publicznej, przed którymi podatnik nie może skutecznie się bronić w postępowaniu podatkowym i postępowaniu sądowoadministracyjnym.

2. Postanowieniem z 5 czerwca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu z uwagi na to, że kwestionowany przepis nie był podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia o prawach lub wolnościach skarżącej.

3. W zażaleniu z 27 czerwca 2019 r. skarżąca wyraziła pogląd, że kwestionowany przepis może stanowić przedmiot kontroli konstytucyjnej, zainicjowanej skargą konstytucyjną

„dopiero wtedy, gdy zostanie zastosowany w postępowaniu określającym wysokość zobowiązania podatkowego i w postępowaniu sądowoadministracyjnym kontrolującym legalność decyzji i wysokość tego zobowiązania za konkretny okres”.

Zdaniem skarżącej, sądy administracyjne oraz organy administracji podatkowej nie mogą orzekać bez uznania kwestionowanego przepisu za podstawę ich orzeczeń.

Skarżąca zwróciła uwagę, że badając zgodność przepisu prawa z Konstytucją Trybunał Konstytucyjny kontroluje znaczenie nadane mu przez orzecznictwo sądowe. Jednocześnie przedstawiła znaczenie kwestionowanego przepisu przyjęte w orzecznictwie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

Trybunał w postanowieniu z 5 czerwca 2019 r. ustalił, że kwestionowany przepis nie był podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia o prawach lub wolnościach skarżącej, a zarzuty odnoszą się do niewłaściwego zastosowania wobec niej kwestionowanego przepisu.

Zdaniem skarżącej kwestionowany przepis miał zastosowanie zarówno w postępowaniu przed organami administracji, jak i przed sądami administracyjnymi.

W zażaleniu skarżąca sama przyznaje, że zaskarżony przez nią przepis nie może być „samodzielnie” kwestionowany w trybie skargi konstytucyjnej, ale uważa, że może być przedmiotem badania konstytucyjności w przypadku zastosowania go w postępowaniu określającym wysokość zobowiązania podatkowego.

Z art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK wynika, że przedmiotem postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym może być tylko przepis ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji.

Z dołączonych do skargi konstytucyjnej dokumentów wynika, że kwestionowany przepis nie stanowił podstawy wydania decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego w L. z 10 lutego 2014 r. (sygn. [...]) określającej wysokość zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu odpłatnego zbycia papierów wartościowych i instrumentów finansowych za rok 2006. Decyzja ta, po przejściu procedury odwoławczej, została utrzymana w mocy, więc ostatecznie rozstrzygnęła o prawach skarżącej.

Prezentowane zarówno w skardze konstytucyjnej, jak i w zażaleniu argumenty wskazują, że skarżąca podważa konstytucyjność przyjętego w kwestionowanym przepisie mechanizmu umożliwiającego zawieszenie biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe, który może obejmować również sytuacje, w których przypisywany sprawcy czyn nie jest przestępstwem lub wykroczeniem skarbowym. Jednakże kwestionowanie przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań bez powiązania z ostatecznym rozstrzygnięciem opartym na zaskarżonym przepisie możliwe jest tylko w ramach tzw. kontroli abstrakcyjnej, inicjowanej przez konstytucyjnie określone podmioty.

W związku z powyższym w postanowieniu z 5 czerwca 2019 r. Trybunał zasadnie przyjął, że wniesiona skarga konstytucyjna nie spełnia podstawowego wymogu określonego w art. 79 Konstytucji, polegającego na związaniu zarzutów naruszenia konstytucyjnych praw lub wolności z normą prawną będącą podstawą ostatecznego orzeczenia i prawidłowo odmówił nadania jej dalszego biegu.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.